

Az Újság

1.50 Lei

Annul X. Nr. 294

Redactor responsabil și adm. del.
ALEXANDRU GAAL

Salonta, la 30 Decembrie 1938.

Abonamentul
pe 1 lună 30 lei

Proprietar: „Bihor” Intreprindere de ziar S. A. Inreg. la Tribunalul Bihor S. III. Dos. No. 953—938.

Felszínre kerülnek a régi bűnök

Hogy a közélet megtisztult a pártpolitikai hullámverésektől, a büntető és polgári hatóságok azon fáradoznak, hogy tisztazzák egyes városvezetők jó, vagy rossziszemű gazdálkodását. Ebben a tekintetben Salonta keresztemszete hű képet festhet a változó párturalom különböző működéséről. Jelen cikkünk aktualitását az adta meg, hogy a város jelenlegi vezetősége a strandperhől kifolyólag perbefogta a legutóbbi Suciú féle tanácsot. Fuchs Géza ugyanis a Suciú féle ideiglenes tanáccsal kötött szerződés alapján perli mostmár 700 ezer lei erejéig Salonta városát és nem lehetetlen, hogy a helybeli járásbíróság a december 29 re kiűzött tárgyaláson már meg is hozza ítéletét. Ugyilátszik a város vezetősége nemcsak a kiűzött tárgyalásra készül fel, de minden lehetőséggel számol, éppen ezért perbe fogja a Suciú féle tanács összes tagjai. Amennyiben a város pervesztes lenne, anyagilag felelőssé tesz a bérleti szerződést kötő tanácsstagokat. Hogy mennyiben felelős a volt Suciú féle tanács Fuchs Géza kártérítési peréért, annak megállapítása a pártatlan bíróságra tartozik. Mi csak a strand létesítésének körülményére világítunk rá az emlékezés mécsesével és a Suciú féle tanács leváltása utáni állapotokra.

Pontosan 1933-ban Suciú Aurel és tanácsa hirtelen és váratlanul arra a megállapításra jutott — miután a 7 millió kölcsönt felvette — hogy szerény kis hajduvárosunknak feltétlenül szükséges és nélkülözhetetlen egy strandfürdő. Hogy a tisztviselők hónapok óta nem kaptak fizetést, hogy az uccák járhatatlanok, hogy a periferián nincs közvilágítás, hogy a tincai uti újtelepen nincs ivóvíz, hogy a 16 ezer lelket számláló városnak nincs gőzfürdője — ez a bölcs városatyáknak nem jutott eszébe és ha valaki felvetette, ezt a rideg magyarázatot kapta: A város mai anyagi helyzete nem engedhet meg semmi nemű beruházást, ellenben a strand létesítése a XX. század követelményének szigorú parancsa és annak meg kell lenni, — mondotta a polgármester és meg is lett. Pedig a város anyagi helyzete a 7 millió kölcsön felvételével sem lett rózsásabb, sőt!

Hogy miért éppen a strand létesítése volt oly fontos, sürgős és halaszthatatlan — az még előttünk mindig rejtély. Meg lett a strand és pár hónappal később Suciú Aurel tanácsa távozott.

A következő év tavaszán Fuchs Géza bekopogtatott a polgármesteri hivatalba és

tisztelettel előadta, hogy bérleti szerződésének alapján mely hajlongással kéri a város vezetőségét, tegye lehetővé, hogy a strandnak megfelelő vízmennyisége legyen és ezért furaísson egy árterzi kútal. Kovács Béla megkérdezte: Kivel kötötte a strand bérleti szerződést? Fuchs Géza ahelyett, hogy azt mondta volna: a várossal, azt felelte, a Suciú féle tanáccsal. Akkor menjen és kérje a Suciú féle tanácstól az árterzi kútal — mondotta a strandbérletnek Kovács Béla, mert én semmiféle árterzi kútal nem furatok... és nem is furatott. Ez 1934-ben történt. Fuchs Géza pedig nem a Suciú féle tanácshoz fordult kártérítési követelésével, hanem az illetékes bírósághoz, itt pedig megítélték részére az árterzikut hiánya miatt közel 200 ezer leit, mégpedig jogerősen. Ma 1938 december 29-re van és a strandnak még mindig nincs árterzi kútja, ellenben van a városnak egy 700 ezer leies kártérítési pere.

Igaz, Fuchs Géza mielőtt 700 ezer leiezejéig beperelte volna Salonta városát, több

egyességi ajánlatot tett. Így 1937 ben hajlandó lett volna 400 ezer leit elfogadni kártérítés képen és lemondott volna a további strandbérletéről. Dr Popoviciu Radu h. polgármester ejőterjesztésére azonban visszautasította a város vezetősége ezt az egyezségi ajánlatot is. Jóllehet Fuchs Géza most 1938-ban elszenvedett vesztességéért is perli a várost és kimutatja, hogy közel 150 ezer leit vesztett az árterzikut hiánya miatt az idei szezon alatt.

Ezekután felvelhetjük azt a kérdést: Suciú Aurel tanácsa felelős-e kizárólag Fuchs Géza sorozatos kártérítési peréért és nem lehetne-e ezt a felelősséget kiterjeszteni a Kovács Béla tanácsára, amely nem akart csak azért sem árterzikutat furatni és nem felelős-e bizonyos mértékig dr Popoviciu Radu h. polgármester és tanácsos társai azért, mert nem fogadta el Fuchs Géza kedvező egyességi ajánlatát.

Bizonyos mértékig ugylátszik mindenki felelős, csak a szegény adófizető polgár nem... és mégis, nem a felelős egyének fizetik meg Fuchs Géza kártérítési követelését, hanem a város adófizető polgárai, ha csak az igazságszolgáltatás másképp nem határoz.

R. S.

Károly király Őfelsége táviratai az Ujjászületési Front nagygyűléseinek három elnökéhez

Bucuresti. Őfelsége II. Károly király arra az üdvözlő táviratra, amelyet a Nemzeti Ujjászületési Front cluji nagygyűlése intézett hozzá így válaszolt:

Vaida Sándor királyi tanácsos urnak

Cluj.

Őszinte és meleg köszönetem a lojalti

tásnak és az idők megértésének ama tiszta érzéseiert, amelyet a cluji gyűléstől kaptam.

KÁROLY KIRÁLY.

Hasonló meleg táviratot kapott Őfelsége Károly királytól Argetoianu királyi tanácsos, a craiovai és Voitoianu királyi tanácsos, a chisineui nagygyűlés elnöke.

Meghosszabbították a vasuti utazási igazolványok érvényességét

Bucuresti. A CFR vezérigazgatósága rendeletet adott ki a kerületi igazgatóságoknak, amely szerint az összes, 1938-ra érvényesített utazási igazolványok érvényességét meghosszabbítják a következőképen:

Az állami alkalmazottak és nyugdíjasok féláru igazolványaival, ha azok egyébként elvannak látva az előirt CFR biztosítási és utadobélyegekkel, 1939. február 1 ig lehet utazni

elsőrendű italok, hideg, meleg ételek a

A rendelet szerint az igazolványok tu.

A vezérigazgatóság közli még, hogy az 1939. évre már kiadott szabadijegyekkel december 24. től kezdve már ezévben is lehet utazni.

— Anyám, anyám, bocsás meg...

A parton tartózkodó braniki halászok az öngyilkos leány megmentésére indultak. A leány csodálatos módon sokáig felszínen tartotta magát az uszó jégtablák között. A halászbárka gyors tempóban siklott a fuldokló nő felé, amikor az öngyilkoshoz ért, a halálrazánt leány váratlan ellenállásával kellett megküzdenie. A halászok a jég hideg vizbe ugrottak, ott azonban a leány bíróra nem vetült és illatozott az ellen, hogy kimentek.

Az öngyilkosságot megkísérülő leány egy prágai bank hivatalnoknője, ainek vőlegényét most küldték el állásából, pedig éppen karácsonykor akarták megtartani esküvőüket. A leány ezt a tragikus fordulatot annyira zúróra vette, hogy vőlegénye tudta nélkül meg akart válni az életől.

Azonnali enyhítésére fájó testrészét azonnal dörzsölje be Diana sósborszesszel

Megjeleant a salontai államrendörsegen Kenyeres Ferenc Oltuz-usca 58. szám alatt lakó szabómester és elmondotta, hogy eddig ismeretlen tettesek ellopták felesége arany karkötőóráját. A kár körülbelül 2000 lei és annak a gyanújának adott kifejezést, hogy a

teljes nem lehet más, mint egyik biskorú
inasa, akit pár héttel ezelőtt hozott apja vi-
dékéről hogy a szabómesterséget kitanulja.
A rendőrség a felvett jegyzőkönyv alapján
bevezette a vizsgálatot

Triesztből jelentik: Morpurgo konzulati Triesztben négy amerikai államot képviselt, karácsony szombatján ismeretlen tettesek megfojtották és kirabolták. A rendőrség széleskörű nyomozást vezetett be a tettesek

készrekerítésére, ami mára eredménnyel is jár. Letartóztattak öt egyént, akik bevallották felelősségüket. A letartóztatottak közül három visszaeső bűnös. Az elrabolt pénz nem kerül elő.

Bucurestiből jelentik : A CFR vezérigazgatósága és a galati borzalmas szerencsétlenséget bevizsgáló hatósági közegek befejezték a halottak és sebesültek személyazonosságának megállapítását.

A halottak száma százon felül volt már és a háromszázhuszonöt sebesült közül is nagyon sok azoknak a száma, akik halálos sebeket kaptak.

Prágából jelentik: Tegnap éjjel Prága egyik külvárosában, a branjki fürdő környékén, 15 fokal dermesztő hidegben

Moldvába ugrott egy 18 éves prágai leány. .
késő éjszakai órákban a járőkeleket csak eg
kétségbeesett női sikolyt hallottak, amely

Ujév delutánján pontosan 5 órai kezdettel a ref. iskola tornatermében gazdag műsorú szeretetvendégséget tart, melyre ezúton is szeretettel meghívja a gyűlekezőt tagjait. A Nőszövetség vezetősége felkéri a szeretetvendégség céljára adakozókat, hogy adományaikat legkésőbb Ujév delutánjának 4 órájáig szolgáltassák át a tornateremben az átvétellel megbízottaknak.

A Nőszövetség Elnöksége

Turista Egyesülete szombat este 9 órai kezdettel rendezi kabaré műsorral egybekötött Szilveszter estjét a Redut termében. A zenét egy jazz és egy cigányzenekar fogja szolgáltatni. Asztalokat előjegyezni lehet Kiseb János egyesületi elnöknél.

Ezúton kerjük tagjainkat, hogy teljes számban megjelenni szíveskedjenek, mivel meghívól a tagok ez alkalommal nem kapnak.

Rendezőség

A város népnyilvántartási hivatala
 lapunk uján közli, hogy a kötelező
 fényképes személyazonossági igazol-
 ványt január 10-ig csak az I. kerületben
 lakók, 10-20-ig a II. kerületben
 lakók, jan. 20-31-ig a III. kerületben
 lakók részére adja ki.

Tip Gaal & Co. S. 1000

**Tekintse meg
kirakatunkat!**

Figyelem!

Az öröltető gazdák tudomására hozom, hogy a

0-ás liszt örlesztés

december 28-ól január 16-ig van engedélyezve
Az idő rövidsége miatt igyekezzen mindenki
öröltetni és krem az öröltető gazdák szíves
pártfogását

Mocan Gh. malmos
(olt Árpád malom)

Katonai zónákat állapítottak meg a határszéleken

A Hivatalos Lap december 16-iki számában törvény jelent meg, amely a katonai zónák felállításáról és megszervezéséről szól. A katonai zónák háromfélék és pedig erődítményi zónák, katonai érdekű övezetek és határzónák. Az erődítményi zónákba azok a területek tartoznak, amelyekben katonai művek találhatók, melyeknek céljuk az ország védelmének előmozdítása. Katonai érdekű zónák pedig azok a területek, melyeken biztonsági szempontból illekennek jelölt ki a jelen törvényrendelet. Végül határzónák azok a területek, amelyek a határmentén 10-30 kilo méternyi távolságban vannak.

Az erődítményi zónák területén levő összes ingatlanokat a lehesajátítani a törvényes formátások betartása mellett. Az olyan ingatlanok, amelyek nem esnek lehasajátítás alá és a katonai zónákban vannak, a tör-

Nálha ellen Diana sósborszesz bedörzsölés.

vényben meghatározott ellenőrs alá esnek.

A katonai zónák területén miniszteri rendelet alapján meg lehet tiltani mindenféle földalatti vagy földfeletti építkezést, erdők, gyümölcsösök és magas takarmánynövények ültetését, mint amilyenek például tengerisib Erdők felujtását, területek planiozása, tavak kiszáritása, vízvezeték építés, csatorna és villamossági művek létesítését, távírati, vagy drótnélküli távírati berendezések létesítését, rádió

leadó és rádió felvevő készülékek, telefon, vagy televíziós készülékek felszerelését és általában a nemzeti védelmi minisztérium által megállapított bármilyen közlekedési, vagy közveirési eszközök létesítését. Meg lehet tiltani továbbá bányák, kőbányák, vagy más földalatti kincsek kiemelését, személyeknek gyalog, lovon, vagy más bármilyen szárazföldi, légi vagy vízi közlekedési eszközökkel való közlekedést.

A katonai területeken csak a

Legyen akármilyen zuzódás, ficamodás, vagy a nyak merevsége, ami Önnek fájdalmat okoz, azonnal enyhülést hoz egy Diana sósborszesz bedörzsölés.

nemzeti védelmi minisztérium előzetes engedélyével lehet telepedni. A katonai hatóság ebből a zónából minden indoklás nélkül, de 24 órai értesítés mellett eltávolíthat ideiglenesen, vagy véglegesen minden ott telepedett személyt.

A további szabályok szerint az államnak elővételi joga van a katonai területen levő összes ingatlanokra azaz a feltétellel, hogy ezt az elővételi jogát a vételi feltételek közlésétől számított 3 hónapon belül érvényesíteni tartozik. Az épületek kibérlet jogára nézve is elővételi joggal bír az állam.

Igen fontos a törvény 36. cikkusa, amely szerint a törvény megjelentésétől számított 30 nap alatt, tehát legkésőbb január 14-én mindazok, akik a katonai zónákban minősített

területen laknak, vagy ingatlannal bírnak, kötelesek a nemzeti védelmi minisztérium jelentkezni abból a célból, hogy ott tartózkodásukhoz engedélyt kérjenek. A törvényt egyébként főön végrehajtási utasítás fogja a gyakorlatban alkalmazni.

MENYASSZONYOK FIGYELMÉBE!

Vásznak, sifonok, ágyhuzat, zefírek, legolcsóbb árban

Erebergernél

Vasárnap zárva lesznek a borbély üzletek

Megérkezett a városba az a prefektusi rendelet, melynek értelmében január 1-én, vasárnap az összes borbélyüzletek zárva tartandók. Hétfőn délelőtti és délután nyitva tartandók.

Csúzt, köszvényt és minden hűléstől eredő fájdalmat azonnal megszüntet a valódi Diana sósborszesz való bedörzsölés.

Fekete karácsony az Egyesült Államokban

Newyorki jelentés szerint, az Egyesült Államokban különböző szerencsétlenségek és balesetek következtében a karácsonyi ünnepek alatt 387 ember vesztette el életét és több, mint ezer megsebesült.

Cseh-Szlovákia rövidesen kilép a Népszövetségből

Párisból jelentik: A „Matin” című francia lap tudni véli, hogy Cseh-Szlovákia rövidesen bejelezi a Népszövetségből való kilépését. A lap szerint a prágai kormány Szlovákia nyomására határozta el magát erre a lépésre.

Új asztalos műhely!

Oradeai műhelyemet Salontán Piața Prințul Nicolae 7. szám alatt újból megnyitottam. Készítek: a legmodernebb bútort munkát, komplett halót, ebédit, uri kombinált szobát és ülő garnitúrát. Vállalom: épület munkát és mindenféle javítást.

Antal Jenő asztalos

Rádióműsor

Csütörtök, december 29.

București. 18'17 Dallemezek. 19 Felolvasás. 19'15 Karének. 20'15 Filharmónikusok. A szünetben hírek. 22'15 Zene a sинаiai kaszinóból.

Budapest. I. 6'30 Szalónzenekar. 7' Előadás. 8' Hírek. 8'20 Hanglemezek. 10'10 Karácsony. Hangjáték. 11 Cigányzene.

Péntek, december 30

București. 17 Katonazene. 18'15 Szórakoztató zene. 20'15 Felolvasás. 20'30 Verdi: Traviata. Opera lemezek.

Budapest. I. 6 Előadás cigányzenével. 7 Előadás. 8 Hírek. 8'20 Budai Dalárda. 9'30 Zenekar. 11 Jazz zenekar.

Névjegyek

Az Újság nyomdájában készülnek

Hó és sárcipők kötöttáru
ujdonságok,
női, férfi és gyermek **szvetterek, pulove-
rek, HARISNYÁK, KESZTYÜK, RETIKULÓK**
Nagy választék!

Nagy újévi vásár
Zsufolt raktár, olcsó árak
Kovács Lajos
divatáru üzlete (Fenyvessy gyógyszerár mellett)

Női, férfi és gyermek
Carmen-cipők
Bakancsok, komácipők, nyakkendők, ingek
férfi kalapok, sapkák.
Divatgomb és csatl-ujdonságok

A belügyminisztérium, a cluji helytartóság és a vármegyei prefektura újévi jókívánsága a salontai városi tisztviselőknek

Ma a belügyminisztérium, a cluji kir.
helytartóság és a vármegyei prefektura leirata
érkezett Salonta városához, amelyben újévi
jókívánságot fejeznek ki a város vezetőségé-
nek és a város tisztviselőinek és egyben

elismerést a folyóévben kifejtett szorgos és
teljesítményes munkájukért.

Itt említiük meg, hogy újév első napján
az összes templomokban hálaadó istentiszte-
let lesz.

Megbüntetik a háztulajdonosokat, ha nem separtetik a járdát, a városháza előtt azonban napok óta takarítatlan

A város vezetősége által kiadott rend-
rendelet értelmében eljárás indul minden ház-
tulajdonos ellen, ha reggel 8 óráig nem
takarítják le a járdát. Így legutóbb több
salontai háztulajdonos ellen vett fel kihágási
jegyzőkönyvet a rendőrség, mert a járda nem
volt takarítva.

Ezzel szemben a városháza előtt vasta-
gon lerakódott hóréteg pihen takarítatlanul a
járdán. Jó lenne, ha a város vezetősége már
a jópéllda kedvéért is úgy intézkedne, hogy
az átjárókat és a városháza előtti járdát
mindennap takarítsák.

Megtörtént a csehszlová- kiai kommunista párt feloszlatása

Prága. A hivatalos lap közölte a belügy-
miniszter rendeletét, amelynek értelmében a
csehszlovákiai kommunista pártot feloszlatták.
A rendelet tegnap lépett életbe.

Fürdőkádak
kocsi névtáblák, bicikliszámok
kaphatók
bádóg edények raktáron

NAGY ANTAL bádógesznál
Calea Regele Ferdinand 25.

Konyhai edényeket javítunk
Építelmunkat jutányosan készítjük

Kölcsönös csehszlovák- magyar amnesztia- rendelet

Prága. A külügyminisztérium hi-
vatalosan közli, hogy a csehszlovák
és magyar delegáció között megállá-
podás jött létre egy kölcsönös am-
nesztia-rendelet kiadása tárgyában.
A rendelet előreláthatólag e hó 31-én
és január elsejei hatállyal adatik ki
és lehetővé teszi, hogy a politikai
bűncselekmények miatt elítélt foglyok
ugy Csehszlovákia, mint Magyarország
területén elhagyhassák a fogházat.

**Olvassa és terjessze
az „Az Ujság“-ot**

Most vegyen olcsó rádiót,

míg a készlet tart,
alig használt, kitűnő állapotban
4+1 lámpás Standard rádió 4500 lei
3+1 lámpás Standard rádió 3500 lei
3+1 lámpás Standard rádió 2500 lei
2 lámpás teleses rádió 2500 lei
3 lámpás teleses rádió 3000 lei
havi 400 leies részletre

Orendi Lajosnál!

Calea Regele Carol II.

Ingyen kap minden vevő

250 lei vásárlásnál egy üveg finom parfümöt,
Női hódcsizmák 295 lei, gyermekeknek 190
leitől, hódcsipő, sárcipő, női és férfi kalap, nyak-
kendő, zokni, gyapjú és selyem harisnyák,
szvetterek, bőr retikül, kesztyű, ernyő, aján-
dóknak való tárgyak, karácsonyra és újévre
leszállított árak

Rubinné üzletében!

Kézimunka ujdonságok, gyapjú fonal. Uj
modell kalapok érkeztek.

Férfi és női szövetek,

vásznak, damasztok, selymek, ágýterítők,
függönyök, ablak roletták, konyha és zu-
sarniturák, flórir törülközők és fürdőlepe-
dők nagy választékban, részletre is.

ORBÁN KÁROLY

Strada Duca No. 6.

Nagyvásár

Zerind, Aradmegye, január 11—12.

Marghita, január 4—5.

Eladó 3 hold prima szántóföld vásáriban,
több ház 40 tól 400 ezer leig, szőlő szalma-
kertben 700 öl, tókeriben 800 öl, vénkertben
300 öl jutányosan. Közelebbi Szathmáryná,
Arany ucca 34.

Letartóztatják a „Pravda” főszerkesztőjét

Moszkvából jelentik: Hir szerint Mihail
Konovot, az ismeri író, a „Krokodil” című
folyóirat igazgatója és a „Pravda” című lap
főszerkesztőjét, letartóztatták.

Menyasszonyi kelengyék,

prima töltésű paplan,
selyem damaszt,
ágygarnitúrák
csodás választékban

Freibergernél

Egy jobb vendéglőben

— Mondja ebben a vendéglőben soha-
sem adnak tiszta terítőt?

— Nem tudom kérem, még csak két
éve vagyok itt.

36 évi hallgatás után megszólalt egy süketnéma asszony

Budapest. Kispesten 36 évi hallgatás
után, karácsony másodnapján megszólalt egy
süketnéma asszony, Gadó Imréné. A csodá-
ról Gadó Imréné nővére így számolt be:

— Az eset úgy történt, — mondotta —
hogy karácsony másodnapján cédulát tettem
a nővérem elé, aki születése óta süketnéma.
A cédulára azt írtam rá, hogy szegény süket-
néma nővérem 19 éves menyasszony lea-
nyának kisbabája született. Mikor nővérem
meglátta a cédula szövegét, annyira felindult,
hogy a következő pillanatban legnagyobb
meglepetésemre, szaggatottan a következőket
mondotta: Ez szegény. Ez volt az első mon-
dat születése óta, ezzel a szaggatott mondat-
tal kezdett el nővérem harminchat évi hall-
gatás után beszélni.

Földalatti erőddé építik Párist

Párisból jelentik: A nemzetgazda-
sági minisztériumban mérnökökből
álló bizottság tervezetet készített Páris
új földalatti hálózatára, mely valósa-
gos új Maginot-vonal lenne. A tervek
szerint harminc-hatvan méter mély-
ségben földalatti vasutakat és rakta-
rakat építenének, amelyekben háboru
esetén igen sok élelmiszer és muni-
ciót halmozhatnának fel, bombabiztos
fedezékek lennének a menekülő la-
kosság számára. Ezek a tervek 15
milliárd frank költséggel valósíthatók
meg.

Eladó az Aradi ut mentén, 2 kilométerre
a várostól 10 hold katasztrális föld tanyával,
160 sertésre való akóval, terménykereskedő-
nek is alkalmas, értekezni lehet Str. Reg.
Carol II. 35.

Kiadó február 1 re szép magánlakás.
Str. Kisfaludi 35.

Ügyes kifutó fiú felvétetik Nagy István
Str. Horia 1. 3—3